

Сучасні методи управління охороною здоров'я та можлива модель реформування галузі

Оксана Абовская

Керівник проекту,

Міжнародний експерт з реформування та
державного управління
сектора охорони здоров'я

This project is funded by the EU

EPOS
Health Consultants

The project is implemented by EPOS
Health Consultants in consortium with
NICO/ECORYS

Серія семінарів

Цільова група: адміністратори та управлінці обласного рівня

Мета: інформування професійних управлінських кадрів про можливі шляхи оптимізації організаційної структури системи надання медичної допомоги.

Семінар 17-18 лютого – для представників пілотних областей проекту и областей, які вже мають досвід реформування системи надання медичної допомоги

- Основні цілі:
  - ❑ **Узагальнення досвіду** Європейської Спільноти та країн центральної та східної Європи в системі охорони здоров'я **як основи для розробки рекомендацій для України.**
  - ❑ **Обговорення** рекомендацій проекту та реалістичність їхнього впровадження в пілотних регіонах
  - ❑ Адаптація **рекомендацій**, розроблених експертами проекту для **їхньої подальшої реалізації та розповсюдження**
  - ❑ Адаптація **матеріалів** розроблених експертами проекту для представників інших областей

Серія семінарів

- **Семінар II:** 23 - 24 лютого – для представників областей, які звертались до МОЗ України с проханням надати методологічні рекомендації з структурних змін в системі надання медичної допомоги.
- **Семінар III:** 18 -19 березня – для представників областей, які поки не виявляли зацікавленості у проведенні структурних змін в системі медичної допомоги.
- Основні цілі:
  - ❑ **Узагальнення досвіду** Європейської Спільноти та країн центральної та східної Європи в системі охорони здоров'я як **основи для розробки рекомендацій для України.**
  - ❑ **Інформування** про рекомендації проекту та перший досвід їхньої реалізації в пілотних регіонах (представниками пілотних областей, що мають практичний досвід)
  - ❑ Коментарі щодо **можливостей реалізації** передбачених заходів в областях.

Заплановані результати:

- **Інформування** представників 18 областей про останні тенденції розвитку системи охорони здоров'я в країнах ЄС та досвід реформ в інших областях країни.
- **Отримання відгуків** від представників 18 областей про перспективи реалізації рекомендацій проекту и необхідну для цього підтримку
- **Адаптація** існуючих на сьогодні рекомендацій проекту та внесення змін в існуючі документи для їхнього подальшого подання **на розгляд до МОЗ України.**

Основні вимоги до лікарень загального профілю вторинної ланки у Фінляндії, Німеччині та Великій Британії

- Охоплення населення не менш ніж 100 000
- Проведення не менш ніж 4 000 оперативних втручань на рік
- Мінімум 400 пологів на рік
- Медичний заклад повинен знаходитися в 60-70 км від будь-якого населеного пункту району обслуговування
- Можливості працювати 24 години на добу, 7 днів на тиждень
- Кількість ліжок визначається на основі епідеміологічних даних в кожному окремому районі охоплення
- Станції швидкої допомоги (оснащенні обладнанням підтримки життєзабезпечення пацієнта) розташовані таким чином, щоб шлях до пацієнта для машини швидкої не перевищував 10-15 хвилин

При такій організації медичний заклад:

- ефективно використовує фінансові ресурси, з можливістю інвестування в основні фонди
- медичний персонал має достатню практику для підтримки професійних навичок та їхнього удосконалення
- Населення має доступ до своєчасної та кваліфікованої медичної допомоги

Аналіз ситуації для розробки стратегії реалізації проекту :

- ✓ Надмірна кількість лікарень, що не відповідають потребам населення
- ✓ Надмірна (часто закріплена законодавчо) кількість спеціалізованих ліжок та лікарень, що не враховує реальних потреб
- ✓ Фактична відсутність функціональної різниці між лікарнями різного рівня (деякі лікарні загального профілю фактично функціонують як соціальні заклади або ж надають послуги первинної медичної допомоги; деякі обласні лікарні пропонують не лише третинну, а й вторинну допомогу для порівняно незначної кількості населення зони обслуговування)
- ✓ Паралельні системи стаціонарної допомоги (відомчі, урядові)
- ✓ Високий рівень допуску до спеціалізованих лікарень
- ✓ Занадто тривалі періоди перебування пацієнтів в лікарнях (середня тривалість госпіталізації) порівняно з країнами ЄС

This project is funded by the EU

EPOS
Health Consultants

No1.

7 етапів реформування:

- 1) Розмежування первинної та вторинної медичної допомоги з підвищенням ролі первинної медичної допомоги в системі охорони здоров'я України;
- 2) Реструктуризація закладів вторинної медичної допомоги (лікарень) та запровадження державних контрактів на закупівлю медичних послуг;
- 3) Створення нової системи звітності та запровадження професійних стандартів (стандартів надання медичних послуг) для підтримки ефективного виконання контрактів на закупівлю медичних послуг;
- 4) Оптимізація мережі закладів вторинної медичної допомоги через утворення між - територіальних об'єднань лікарень-комунальних підприємств;
- 5) Запровадження обов'язкового медичного страхування
- 6) Вдосконалення методологічних підходів управління системою охорони здоров'я, включаючи підготовку необхідної кількості управлінських кадрів
- 7) Розробка та запровадження публічної освітньо-роз'яснювальної кампанії щодо реформи системи охорони здоров'я на всіх її етапах

Основні рекомендації проекту щодо структурних змін

Стратегічний рівень (область)	Оперативний рівень (район, медичний заклад)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка потреб у видах та типах медичних послуг (Полтава, Житомир) 2. Генеральний план розвитку на період мінімум 10 років: пріоритетні програми в сфері охорони здоров'я: планування інфраструктури і необхідних ресурсів (вкл. професійні кадри та інвестиції в основні фонди) а також показники функціонування системи (наприклад зниження рівня смертності від серцево-судинних захворювань, зниження рівня материнської та дитячої смертності) (Житомир – перший проект наприкінці березня) 3. Розробка типових договорів між медичним закладом та платником послуг (на сьогодні – це органи місцевого самоврядування, в подальшому – це можуть бути й страхові компанії) (Харків)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перетворення медичних закладів, які є бюджетними організаціями на комунальні некомерційні неприбуткові підприємства, засновниками яких виступають місцеві ради – комунальний тип власності 2. Організація між - територіальних господарських об'єднань лікарень 3. Розробка бізнес \ оперативних планів діяльності медичного закладу 4. Укладання договорів на надання медичних послуг з платниками 5. Розробка показників якості та ефективності роботи

Основні напрацювання проекту на даному етапі

- Рамкова угода з МОЗ України щодо подальших шляхів реформування системи медичного обслуговування (7 кроків на шляху реформування, пропозиції до проекту постанови Кабінету Міністрів України)
- Обрахування необхідної кількості ліжко-місць в кожній з пілотних областей
- Генеральний план розвитку галузі, включаючи розподіл функцій, кардіології, хірургії та гінекології, між лікарнями різних рівней (Житомирська та, можливо, Полтавська область)
- Рекомендації та реєстраційні документи, які необхідні для реєстрації комунального некомерційного неприбуткового підприємства (створені та функціонують у Вінницькій та Харківській областях)
- Рекомендації щодо реєстрації статуту неприбуткового підприємства у податковій адміністрації/ інспекції
- Рекомендації та реєстраційні документи, необхідні для створення між-територіального господарського об'єднання лікарень (Харківська область)
- Рекомендації щодо розмежування первинної, вторинної та високоспеціалізованої (третинної) медичної допомоги, рекомендації щодо розподілу фінансових потоків включно
- Кваліфікаційна характеристика спеціаліста з організації та управління охороною здоров'я та посадові інструкції керівників медичного закладу
- Програма післядипломної освіти для менеджерів медичних закладів
- Рекомендації щодо підвищення якості медичних послуг (методологія, клінічні протоколи та стандарти; практична оцінка 3 лікарень різного рівня в м. Полтаві)
- Попередня оцінка та порівняння витрат на лікування в медичних закладах Житомирської та Харківської областей